

vet jo et et vækstområde, et meget markant vækstområde, som vi vil kunne drage nytte af i årene, der kommer.

Derfor er jeg glad for, at CD og Kristeligt Folkeparti har tilkendegivet støtte til det af flertallet fremsatte vedtagelsesforslag, og jeg er også glad for, efter vi fik debatten med Venstre og Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, at i hvert fald de to første partier, når man gik konkret til værks, kom lidt på retræte med deres noget vage form for vedtagelse. De kunne godt erkende, at kunsten og kulturen har en selvstændig rolle, og de støtter faktisk også en række af de konkrete initiativer, der er lagt an til, plus de opfordringer, der ligger i det af flertallet fremsatte forslag til vedtagelse.

Jeg vil også gerne her allerede på nuværende tidspunkt på SF's vegne give tilsagn om, at når vi kommer til efterårets finanslovforhandlinger, så vil vi selvfølgelig vanen tro både stille krav og forslag, der kan være med til at styrke kulturpolitikken, men også samspillet mellem kultur og erhverv, og i den udstrækning, der er tale om krav og ønsker, der kræver finansiering, vil vi også medvirke til at finde en finansiering, sådan at der er en sammenhæng mellem de initiativer, vi igangsætter, og den finansiering, der er nødvendig for at realisere initiativerne, så de ikke kun står og råber ud i den blå luft.

Det synes vi er meget væsentligt, og vi håber og tror, at det kan blive udgangen på den debat, vi har haft i dag. Jeg ser frem til, at kulturerhvervene går en positiv udvikling i møde.

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

Fru Ester Larsen havde jo fuldstændig ret i sin konstatering af, at erhvervsministeren ikke er den, der sådan til daglig har den tætteste føling med kulturpolitikken. Men erhvervsministeren havde nu evne nok og indsigt nok til at afdække partiet Venstres hule tale på dette her område: Løfter til højre og venstre, når tiden er inde, men ikke når regnskabet skal gøres op, og ikke på de tidspunkter, hvor bevillingerne skal tages.

Så meget kunne erhvervsministeren dog, og det synes jeg der er grund til at være taknemlig for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 122 af Ole Sohn (SF), Sonja Mikkelsen (S), Niels Helveg Petersen (RV) og Søren Søndergaard (EL) vedtoges med 58 stemmer (S, SF, CD, RV, EL og KRF) mod 8 (DF, Mogens Andreasen (UP) og Thorkild B. Frandsgaard (UP)); 35 (V og KF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 123 af Brian Mikkelsen (KF), Ester Larsen (V) og Egil Møller (DF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

37) Første behandling af lovforslag nr. L 236: Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugsgets anvendelse af gødning og om plantedække. (Justering af reglerne om kvælstofnormer). Af fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard). (Fremsat 10/5 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Noget af aftalen efter midtvejsreguleringen af Vandmiljøplan II er indeholdt i det her foreliggende lovforslag.

Sammen med mere skovrejsning og en forbedret praksis vedrørende miljøvenlige jordbrugsordninger indeholder aftalen fem punkter, som tilsammen giver en reduktion på 7.575 t N pr. år. Dermed nås målsætningen fra februar 1998 om en udvaskningsreduktion på 100.000 t kvælstof pr. år.

Det her lovforslag handler om at fastsætte forskellige kvælstofnormer for forskellige regioner i landet. Det står der i lovforslaget ...

Tredje næstformand (Margrete Aukén):

Jeg tror, at nogle af talerens partifæller bedes skruet lidt ned for lyd-niveauet nede i det hjørne.

Erling Christensen (S):

Det, jeg ville sige, var, at det her lovforslag handler om at fastsætte forskellige kvælstofnormer for forskellige regioner i landet og dertil fastsættelse af en særlig brødhvedenorm og en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.

Jeg er blevet fortalt, at landbruget nu ønsker at fastholde Danmark som én region for det kommende år og ikke det, der står i lovforslaget. Jeg kan så forstå, at der er gået politik i faglig rådgivning.

I den periode – for lang tid, har nogle sagt – der er forløbet siden aftalens indgåelse den 2. maj, er der udkommet to numre af Landsbladet. Jeg kan forstå, at så bliver landbrugets faglige rådgivning lavet om. Det er fint nok for mig. Så kan det måske også herefter være lettere for landmænd at forstå, at ikke al rådgivning er uafhængig og objektiv.

Når vi i Socialdemokratiet accepterede den tidligere faglige rådgivning, var og er det jo, fordi den bidrog med 800 t N pr. år. Det kan så også opnås med den forudsatte ændring af udbyttefastsættelsen for vinterhvede og vinterbyg for Danmark som én region. Så for Socialdemokratiets vedkommende er det i orden, og så er jeg blevet en interessant oplevelse rigere.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget og også det, jeg har hørt, altså Danmark som én region, og der er også støtte til, at man kan fastholde målsætningen.

Da den radikale ordfører, fru Vibeke Peschardt, ikke kan være til stede lige nu, skal jeg på hendes og De Radikales vegne sige, at De Radikale også støtter lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Jeg skal ikke gøre nogen ophævelse over den socialdemokratiske ordførers indstilling. Men jeg synes nok, det var på sin plads måske, at ministeren præciserede helt nøjagtigt, hvad det er, vi nu trækker ud af lovforslaget. Det kunne måske være på sin plads, at vi, inden vi førstebehandler det, fik det præciseret, så det står lysende klart, hvad det er, vi siger ja eller nej til.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Ole M. Nielsen, er det til hr. Erling Christensen?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det kan jo være, at det var, fordi jeg sad nede på den bageste række i en del støj, at jeg ikke fik fat i, hvad der blev sagt. For mig lød det fuldstændig som sort snak, og nu blev jeg sådan set bekræftet i min tvivl af det, hr. Christian Mejdahl var oppe at sige.

Det er lovforslag nr. L 236, vi behandler under de urimelige vilkår, som det i det hele taget er at have sådan et omfattende forslag til førstebehandling på det her tidspunkt, og så kommer man oven i købet i tvivl om ved førstebehandlingen, hvad det er, det handler om. Jeg synes, at det er utroligt. Må vi nu lige få at vide, hvad det er, vi vedtager, og hvad det handler om her.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Christian Mejdahl som ordfører.

Christian Mejdahl (V):

Det spørgsmål blev vi jo så ikke klogere af.

Men først vil jeg godt kommentere proceduren. Det er klart utilfredsstillende, at vi når frem til den 22. maj, 7 mødedage før folketingssamlingen slutter, før vi førstebehandler det lovforslag, som skal følge op på den politiske aftale om midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan II, som blev indgået den 26. april og godkendt i de respektive folketingsgrupper den 2. maj.

Den procedure lever ikke befolkningen mange timer til at reagere ved f.eks. foretræde for Fødevareudvalget eller reagere på anden måde.

Dernæst vil jeg forholde mig til indholdet i L 236, som er ene bemyndigelser til ministeren, og det ville jo have været rart at se den minister i dag, som vi giver bemyndigelser til. Den måde, bemyndigelserne skal udmøntes på, gør ikke livet lettere for nogen, men forslaget er et resultat af den arbejdsgruppes arbejde, som vi bad prøve kræfter med de problemer, som vi politisk var kørt fast i den 2. februar efter fire møder.

Venstre er med i aftalen fra den 2. maj, og vi støtter lovforslaget, selv om det er udformet som ministerbemyndigelser.

I Venstre er vi sikre på, at vi med midtvejsevalueringens justeringer når de Vandmiljøplan II-mål i 2003, som blev aftalt i 1998. Vi er derimod ikke enige med regeringen, SF og Enhedslisten i den måde, de vil gå videre på efter 2003. Venstre er af den opfattelse, at vi skal lade de gamle tal ligge. I stedet for synes vi, at man skal vaske tavlen ren og tage en vurdering af, hvordan miljøtilstanden er i Danmark. Er der så be-

hov for at gøre mere, end der er gjort, kan man lave en ny NPO-redegørelse og derefter træffe beslutning om, hvad der i givet fald skal sættes i værk.

Nu har jeg lagt mærke til, at der i Miljøministeriet er nogle puljer, som ikke er særlig nødlidende, og det kunne jo have været nemmere at komme over den her midtvejsevaluering, hvis der fra f.eks. de puljer kunne skaffes nogle midler til våde enge, som er nogle gode projekter, hvis ellers der var penge nok til dem, og som rent miljømæssigt kunne have en måske oven i købet bedre effekt, men i hvert fald en effekt, som var lettere at effektuere, hvis der var nogle flere midler til formålet. Men det kan åbenbart ikke lade sig gøre.

Så vil jeg godt med hensyn til de ændringer, som hr. Erling Christensen nævnte heroppefra, have bekræftet af miljøministeren: Skal de ændringer, selv om det var en halvkvædet vise, forstås sådan, at man på side 3 i bemærkningerne piller den anden pind ud af de fem emner, som er linet op der? Og skal det forstås sådan, at afsnittet på side 6 om regionalisering af kvælstofnormer efter variationer i udbytniveauer også pilles ud?

Hvis jeg har forstået det rigtigt, og det er de to områder, det drejer sig om, så er det min anbefaling på Venstres vegne af lovforslaget, at det så også omfatter de to ting i bemærkningerne.

Men jeg går ud fra, at vi på et tidspunkt får ministerens klare tilsagn om, hvad det er, og eventuelt også at det bliver indføjet i betænkningen til sin tid. Til sin tid er jo ikke om så forfærdelig længe. Det er jo senest i morgen formentlig, men vi må få de ting præciseret, så der ingen tvivl er om, hvad det er, vi siger ja til, når vi får anden og tredje behandling her i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg har et par spørgsmål til hr. Christian Mejdahl. SF har under og efter forhandlingerne talt for, at man skulle indføre én region, altså ikke lave regionalfordeling på amtsplan. Jeg vil gerne høre: Er det sådan, at Venstre kan støtte, at det omkring kvælstoftildelingen bliver én region i Danmark?

Det andet, jeg gerne vil spørge om, er: Kan Venstre støtte, at man foretager et serviceeftersyn af loven omkring øst-vest-opdelingen, når vi får tilstrækkelig tid til at finde ud af, om de love,

vi nu vedtager i temmelig stor fart, også er i overensstemmelse med det virkelige liv?

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Christian Mejdahl, at jeg ikke er uenig i det synspunkt med hensyn til tiden og de muligheder, vi har her.

På den anden side forstod jeg vel også hr. Christian Mejdahl rigtigt: Hvis ikke vi havde ventet til i dag, så havde vi måske ikke kunnet nå at få den nye indstilling, som nu kommer fra landbrugets faglige udvalg på det her, efter at vi har fået Landsbladet udgivet et par gange siden den 2. maj. Så jeg kunne da godt spørge: Har jeg forstået hr. Mejdahl sådan, at han er enig i den nye indstilling?

Så er Venstre ikke enig i, hvordan vi skal gå videre efter 2003. Nu er der jo i forligskredsen opnået enighed om at gå til 2003, og så må vi jo til den tid se, hvordan tallene gøres op af de rådgivere, vi har her, og som jo er objektive. Det er vi enige om, ikke også?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Nu er der jo skabt nogen tvivl om, hvad vi egentlig drøfter i dag, så jeg håber, at mit spørgsmål til hr. Christian Mejdahl bare passer nogenlunde ind i det, der står i lovforslaget, eller i hvert fald i det, det var meningen vi skulle behandle.

Jeg anerkender også, at Venstre er en del af det her forlig. Men hvis nu det var sådan, at man forestillede sig, at man havde sagt: Nu lader man det her løbe til år 2003, tror Venstres ordfører, hr. Christian Mejdahl, så ikke, at der egentlig var sket det, at hvis Vandmiljøplan II-aftalen var løbet uændret til udløbet af 2003, som jeg nævnte, så ville de mangler – jeg føler, at der er nogle opstramninger i denne her midtvejsregulering – være afhjulpet til den tid?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Christian Mejdahl for at svare.

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Svaret på hr. Kristen Touborgs første spørgsmål er ja. Det var det, som jeg forsøgte at fortælle fra talerstolen i min ordførertale.

På hr. Kristen Touborgs spørgsmål nummer to mangler jeg jo stadig væk ministerens udrådning om, hvad det er, vi tager stilling til. Men jeg

vil ikke sætte mig imod, at vi, når der er gået nogle år, eller hvor lang tid, der nu skal gå, får en opdatering af, hvordan det her forløber. Men jeg vil ikke på Venstres vegne give tilsagn om, at vi sætter en revisionsbestemmelse ind i loven, og det er formentlig heller ikke det, der lægges op til. Men er det en orientering til forligspartierne og til Folketinget for den sags skyld, så vil jeg naturligvis ikke sætte mig imod det.

Hr. Erling Christensen siger, at hvis ikke vi havde ventet så længe med første behandling, så var det måske en anden situation. Det kan da godt ske.

Hr. Christian H. Hansen spørger: Hvis vi lige så stille havde ventet til 2003, var de ting, vi nu strammer op på, så alligevel ikke blevet effektueret? Det kan hr. Christian H. Hansen måske nok have ret i, for ting tager tid. Og de tiltag, der er gjort på vandmiljøplanområdet, vil også virke længe efter nu og derfor også længe efter 2003. Derfor er jeg helt sikker på, at vi er på rette kurs. Jeg gav også i min ordførertale udtryk for, at jeg tror, at det vil virke, så målene er indfriet.

Så vil jeg endnu en gang opfordre ministeren – jeg ser ham ikke, men han er her formentlig et sted – til at præcisere, hvad det er, vi er i færd med. For er der tvivl om det, er jeg næsten på nippet til at foreslå, at den her første behandling må udsættes.

Jeg synes, det er nødvendigt, at vi får en præcisering af, hvad det er, som Folketingets partier, uanset om der er lavet forlig eller ikke, tager stilling til, og det må være ministeren, der klarlægger det for Folketinget.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. John Vinther.

Jeg kan lige sige, at jeg går ud fra, at ministeren er inden for hørevidde. Ellers må vi jo gå drastisk til værks.

John Vinther (KF):

Indledningsvis vil jeg tilslutte mig hr. Mejdahls kritiske bemærkninger om den måde, som dette lovforslag behandles på.

Det er efter vores opfattelse fuldstændig urimeligt, at man har en aftale, der indgås den 2. maj. Lovforslaget fremsættes først den 10. maj med den virkning, at vi altså her i de alleraller- sidste dage af samlingen skal haste det her igen- nem.

Eneste formildende omstændighed i den sammenhæng kunne være den, at landbrugets egne organisationer jo bakker op bag den konstruktive

on, der her lægges op til, og der må altså derfor være en formodning om, at brugerne og de, der bliver ramt af det her lovforslag, på forhånd har sanktioneret virkningen af lovforslaget.

Ellers kan jeg ikke sige andet og mere, end at Det Konservative Folkeparti naturligvis støtter denne udmøntning af 2. maj-aftalen. Man må så bare håbe, at vi, inden dagen er omme, får præciseret helt nøjagtig, hvad det er, vi siger ja til. I den sammenhæng vil jeg da godt gentage hr. Mejdahls opfordring til ministeren om nu at tage ordet. Det kunne være hensigtsmæssigt, om Folketingets partier var fuldstændig klar over, hvad det er, vi her står og behandler.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Hr. John Vinther fra Det Konservative Folkeparti siger nu noget om, at landbrugets organisationer er med i det her, for de har egentlig sagt god for det. Er det at sige god for det det samme som at konstatere, at det var det, vi kunne opnå inden for et meget, meget, meget stramt oplæg, hvor vi egentlig ikke havde de store muligheder andet end at sige jo tak?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det var den konservative ordførers bemærkning om, at landbruget står bag ved det her forlig, der får mig til at spørge, om De Konservatives ordfører aldrig læser fagpressen for landbruget. Er De Konservatives ordfører helt sikker på, at man kan sige, at landbruget står bag ved det forlig, som de ledende kammerater i landbruget har sendt frem?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så har den fungerende fødevareminister bedt om ordet.

Fødevareministeren (Svend Auken, fg.):

Når jeg ikke har taget ordet før, er det, fordi Præsident har indskærpet over for ministrene ikke at tage ordet, før ordførerne har haft lejlighed til at fremføre deres synspunkter.

Men da det har givet anledning til uro hos flere af ordførerne, vil jeg meget gerne efterkomme deres ønske og sige, at vi under hele forløbet har lagt utrolig stor vægt på, ikke bare at landbrugets organisationer, men den sagkundskab, der findes i tilknytning til landbruget og til vore forskningsinstitutioner, kom udvalgsarbejdet maksimalt til gode.

Det er rigtigt, at Fødevareministeriet først på et meget sent tidspunkt, også efter at lovforslaget er blevet fremsat, er blevet gjort opmærksom på af den sagkundskab, der altså findes i såvel forskningsinstitutioner som i landbrugets organisationer, at den regionalisering efter variationer i udbyttene niveauer, som indgår som en mulighed i bemærkningerne, ikke giver de resultater, man oprindeligt havde troet.

Partierne var jo stærkt optaget af dette spørgsmål undervejs i forhandlingerne. Dengang var det vurderingen, at vi var nødt til at have dette bidrag med. Nu viser det sig, at det bidrag ikke er så stort, som man troede. Faktisk skulle man dele hele Danmark op i to regioner: Storstrøms Amt som én region og resten af Danmark som den anden region.

Derfor, hvad jeg nok skal komme tilbage til i mine bemærkninger på et senere tidspunkt, finder vi ikke, at denne her mulighed er god, og vi vil derfor hente reduktionsbidraget på et andet område.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil sige til ministeren: alt med måde. Så er det hr. John Vinther.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Det er for så vidt både et svar til hr. Christian H. Hansen og til hr. Kristen Touborg: Jo, jeg læser skam de fagtidsskrifter, der udkommer, og jeg har også med spænding fulgt med i den debat, der har været om det her.

Det ændrer ikke ved det forhold, at det er min og Det Konservative Folkepartis opfattelse, at landbrugets organisationer nødvendigvis må være den rette samarbejdspartner for regering og Folketing. At der muligvis er uoverensstemmelse imellem landbrugets organisationer og enkelte eller dele af medlemskredsen, det er en anden problemstilling. Det mener jeg ikke nødvendigvis er Folketingets problem. Det kan ikke blive andet end landbrugsorganisationernes problem.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Som det allerede er sagt fra nogle ordførere, har sagsbehandlingen i denne tid rent tidsmæssigt langt fra været tilfredsstillende.

Vi har første behandling nu. Vi har efterfølgende udvalgs møde i dag, og på udvalgs mødet i morgen skal det hele gøres færdigt, inklusive eventuelle deputationer, samråd og betænkningssafgivelse.

Det er naturligvis ikke en tilfredsstillende måde at behandle et lovforslag på. Rent faktisk har vi jo i Folketinget vedtaget nogle regler, som skulle indebære, at man undgik den form for lovgivning, for der er risiko for, at det bliver en lovgivning, der ikke er tilstrækkelig gennemarbejdet, og i al fald en lovgivning, som befolkningen ikke har haft tilstrækkelig mulighed for at deltage i udformningen af.

Intentionerne i de ændringer er jo langt fra opfyldt her. Jeg vil sige, at det er en køreplan, vi har for det her lovforslag, som absolut ikke er anbefalelsesværdig til efterfølgelse.

Alle forligspartier har selvfølgelig et vist ansvar for den måde, tingene er kørt på her. Men det er, sådan som vi ser det her, først og fremmest regeringens ansvar at leve op til de almindelige demokratiske spilleregler og sørge for, at tidsfristerne kan overholdes. Men jeg synes også i høj grad, at landbruget har haft en ret stor indflydelse på det tidsforløb, der er gået her. Landbruget bad om at måtte fremlægge en model til fordeling af N-kvoten. Det gav vi dem mulighed for, men jeg må jo sige, at fristen for aflevering blev ganske alvorligt overskredet.

Men fakta er, at tiden nu er stærkt fremskredet, og skal vi have lovgivningen til at virke fra næste gødningsår, og det skal vi, så er vi nødt til at gennemføre lovgivningen nu. Med de faglige usikkerheder og betænkeligheder, der knytter sig til loven, finder jeg, at det er klogt, at ministeren nu har givet et løfte om, at regionaliseringen af N-tilførslen på amtsplan opgives. Det har SF været fortalere for et stykke tid, sådan set hele vejen igennem. Vi har hele tiden ment, at det var en meget teoretisk løsning, som var ret umulig at få folkelig forståelse for. Og derfor hilser vi det med tilfredshed, at man nu opgiver den del af det.

Jeg skal opfordre til, at man, for så vidt angår øst-vest-opdelingen og de 24 kg kvælstof pr. ha, foretager et serviceeftersyn af loven inden 1. maj næste år, så vi kan se, om de faglige forhold på det område er tilstrækkelige og i orden. Vi er modstandere af, at vi laver en lov, der ikke er tilstrækkeligt fagligt belæg for. Vi indser, at vi er nødt til at skulle have loven kørt igennem nu, men det vil alt andet lige være en fordel at have fået en aftale om, at vi så igen ser på den inden

et år for at se, om der skulle være faglige og saglige grunde til at ændre den.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jo, jo, set i forhold til Folketingets forretningsorden er det kort tid, vi har til denne sags behandling. Nu skal vi også passe lidt på, at vi ikke går i selvsving over det her.

Aftalen er fra 2. maj, og den har været kendt siden 2. maj. Flere breve til udvalget viser, at den har været kendt, aftalen, rundt i landet. Også høringssvarene til udvalget viser det.

Det faglige belæg, som har svinget lidt, som jeg sagde i min ordførertale, ligger vel nu på plads, og jeg har da forstået på de andre ordførere, at det er det, vi tager udgangspunkt i, og det er så det. Så er det også på plads.

Så kan jeg være sikker på, at udvalgets formand så også kan håndtere sagen i udvalget, og vel særlig hvis de andre udvalgsmedlemmer hjælper ham lidt på vej. Så skal vi nok nå det.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Hvis man tager lidt udgangspunkt i SF's mange forslag her på det sidste – vi har også i dag haft et til behandling i Folketinget gående på, at landbruget ikke skulle være nær så stort, som udviklingen er til i øjeblikket – så lægger de her lovforslag jo også op til, at der pålægges den enkelte landmand en masse administrative byrder, man kan bruge ordet *bøvl*, i form af et mere detaljeret gødningsregnskab, dokumentationskrav ved dyrkning af brødhvede osv.

Følger det stilen i SF's politik om, at brugene gerne må reduceres mere? Man vil måske endda gerne tilbage til de lidt mindre brug? Jeg har nogle gange opfattelsen af, at SF under debatterne nu lægger endnu mere administrativt *bøvl* over på den enkelte lille landmand, som dermed så ikke har tid til at passe sin gård, for nu rykker han lidt længere tid ind bag skrivebordet igen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Først til hr. Christian H. Hansen: Jeg har meget, meget svært ved at se, at forslaget her giver yderligere *bøvl*. Jeg er med på, at der er en masse *bøvl* ved at drive landbrug og ved at opfølge EU's hektarstøtteordninger, og hvad vi ellers får af tilskud. Men at det skulle give større *bøvl* at skrive 24 kg kvælstof ekstra øst for Storebælt og noget mindre vest for; jeg tror sådan set ikke, det

vil give den store vanskelighed for den enkelte landmand.

Så vil jeg godt sige til hr. Christian H. Hansen, at ordføreren ikke har sat sig helt ind i, hvad forslaget, der blev behandlet tidligere fra SF, gik ud på. Det gik sådan set ud på at stoppe de store svinefarme på over 150 dyreenheder. Det betyder ikke nødvendigvis, at det er det samme som det, hr. Christian H. Hansen lægger op til.

Og så til hr. Erling Christensen: Jeg tror, det fremgik af mit indlæg, at vi er indstillet på, at loven skal køres igennem.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg havde da lidt håbet, at det var SF's holdning, for det er Dansk Folkepartis holdning, når vi snakker landbrug, og jeg har mange gange følt, at vi sådan har fulgt hinanden lidt. Men jeg kan forstå, at SF nu er på andre veje.

Men jeg vil gerne spørge hr. Touborg: Som jeg jo kan forstå, er SF nok en del med i det her med vandmiljøplanen og har sikkert været med i nogle forhandlinger og sådan noget om den. Når der så står i bemærkningerne: Vurderinger af den enkelte jordbruger pålægges, så står der godt nok »i mindre omfang« – det står der som regel i lovforslag, for så lyder det ikke så slemt, men når det kommer ud i virkeligheden, så bliver det noget andet – ekstra byrder i form af et mere detaljeret gødningsregnskab og dokumentationskrav ved dyrkning af brødhvede. Administrationen af arealgrænsen for brødhvedenormen vil medføre administrative byrder for det private organ, hvortil opgaven henlægges.

Er det ikke ekstra administrative byrder? Men det er måske også et af de elementer, der er pillet ud af lovforslaget, vi har bare ikke fået det at vide endnu?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nu er det ikke mig, der piller ting ud af lovforslaget. Men jeg kan da trøste Dansk Folkepartis ordfører med, at det tror jeg ikke, det er.

Derimod kan jeg forstå, at Dansk Folkepartis ordfører ikke har sat sig alt for godt ind i, hvad det egentlig er, det handler om. For som det ganske rigtigt blev citeret heroppefra, så knytter det forøgede *bøvl* sig til produktion af brødhvede. Og jeg skal så oplyse Dansk Folkepartis ordfører om, at det er helt frivilligt, om man ønsker at producere brødhvede. Det vil sige, at en af forudsætningerne for at få 50 kg kvælstof ekstra til

sin hvedemark er, at man påtager sig noget mere bøvl, men det er vi sådan set ikke imod, fordi vi er jo nødt til at sikre, at der ikke også i fremtiden bliver produceret 10 gange så meget brødhvede, som der er behov for, med forbrug af 10 gange så meget ekstra kvælstof, som der er behov for og som det er hensigtsmæssigt.

Så vi har det helt fint med den del vedrørende brødhvede.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

Med de sidste bemærkninger fra hr. Kristen Touborg må jeg så lige indlede med at sige, at jeg bliver nødt til at svare på spørgsmålet om at sætte sig ind i lovforslaget. Hvordan kan man sætte sig bedre ind i lovforslaget end ved at stå og citere direkte fra det? Så kan man vist ikke gøre det mere detaljeret, heller ikke over for SF's ordfører.

Men jeg vil gerne have lov til at tage udgangspunkt i sagsbehandlingen for det her lovforslag. Jeg synes, det er dybt kritisabelt, at Folketinget i dag skal behandle et forslag i dag, tirsdag; i morgen skal vi sådan set være færdige med betænkningen osv. Jeg vil gerne tilslutte mig de kritiske bemærkninger, der både har været fra Venstres ordfører og fra De Konservatives ordfører på det her område. Jeg synes, det er dybt, dybt kritisabelt.

Vi har ikke været med i forliget i Dansk Folkeparti omkring den her vandmiljøplan, og Vandmiljøplan II synes jeg bar en del præg af mistillid til landbruget. Det var også de bemærkninger, vi havde under selve behandlingen af vandmiljøplanen.

Glædeligt er det selvfølgelig, at landbruget har opnået de fleste af de intentioner, der lå i den. Hvis man så ser på målsætningen for det mere statsligt finansierede område, når vi snakker våde enge, så var det, efter hvad jeg husker, ca. 16.000 ha. Der har man så ikke helt kunnet efterleve målsætningerne i det, og derfor er det så blevet nedjusteret. Men alligevel justerer man sådan lidt op på landbrugsdelen. Man overfører efter vores opfattelse af det her flere økonomiske byrder, og det mener vi i Dansk Folkeparti er forkert.

Jeg vil lige henvise til, at jeg tror, de administrative konsekvenser af det her lovforslag for erhvervet bliver noget større end dem, der står i vurderingen i lovforslaget, nemlig at den enkel-

te jordbruger pålægges ekstra byrder i form af et mere detaljeret gødningsregnskab, dokumentationskrav på dyrkning af brødhvede osv. Vi havde det lige i debatten i de korte bemærkninger her også, men det er jo nok lidt en trossag. Dog er det så også de elementer, som nogle af de høringsberettigede vil gøre opmærksom på i deres høringssvar.

Efter vores opfattelse er det nok ikke ligefrem flere administrative byrder, vi skal hælde ned over landbruget, og det kommer vi efter vores opfattelse til med det her forslag. Selve regionaliseringen i forslaget har jeg svært ved at se, hvordan kommer til at fungere. Det tror jeg, der er mange, der har, det kunne jeg egentlig også høre på den startende debat. Jeg kan bare forstå, at man prøver at justere lidt på det. Det kan godt være, man kan forstå det ud fra det, der står i lovforslaget, men jeg tror, det bliver meget svært at forklare udadtil.

Overordnet vil jeg sige, at jeg synes, landbruget faktisk som før nævnt har opfyldt mange af de krav, der var i miljøplanen, og jeg vil også godt forholde mig til, at hvis man havde ladet det her køre ud til 2003, jamen så tror jeg faktisk på, at man havde nået de mål, man oprindeligt havde sat, og derfor kan vi ikke støtte denne her regulering.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg var da lidt ked af, at hr. Christian H. Hansen ikke også roste mig for kritiske bemærkninger. Man må tænke sig om, når fremhæver andre. Nå, jeg lever nok uden.

Dansk Folkepartis ordfører havde den opfattelse, at det her var mistillid til landbruget. Sådan har jeg nu ikke opfattet det. Nej, nej, det er det ikke. Jeg mener, at landbruget er naturforvaltere på samfundets vegne, derfor skal de have nogle værktøjer i hånden for at gøre det på en god måde.

Dansk Folkeparti var jo med i vedtagelsen af landbrugsloven. Nu forstod jeg, at Dansk Folkeparti ville stemme imod det her lovforslag, men kunne Dansk Folkeparti så ikke prøve at gøre op, hvad Dansk Folkeparti mener, der skulle rettes i det her lovforslag for, at Dansk Folkeparti kunne stemme for?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er lidt forundret over hr. Christian H. Hansens melding om, at det såmænd nok skulle

være faldet på plads, bare vi havde ladet tingene køre deres egen skæve gang. Det var ikke et citat, det var min udlægning.

Jeg vil godt spørge: Mener hr. Christian H. Hansen, at man bare kunne lade tingene stå til, hvad angår våde enge? Mener hr. Christian H. Hansen, at man med den omstændighed, at der de første 2 år er blevet anlagt 89 ha med våde enge, bare skulle lade stå til, og så skulle vi nok nå at få et meget stort antal tusind hektarer ud af det? Mener hr. Christian H. Hansen, at det vil være en god idé fortsat at dyrke 500.000-600.000 ha med brødhvede med de ekstra kvælstoftillæg, det dér ville betyde?

Tror hr. Christian H. Hansen, at de 7.500 t, vi mangler pr. år, som faktisk udgør noget, der ligner 22 pct., vil kunne indhentes ved bare at lade stå til?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Allerførst vil jeg gerne sige til hr. Erling Christensen, at jeg selvfølgelig beklager, at jeg ikke fik nævnt hr. Erling Christensen. Vi plejer altid at have en venlig tone over for hinanden, og derfor vil jeg billige, at hr. Erling Christensen også kritiserede den hurtige sagsbehandling.

Det her forslag er jo en regulering, en midtvejsregulering bliver det faktisk kaldt, og der tror vi i Dansk Folkeparti meget på de meldinger, organisationerne er kommet med, også ifølge deres høringssvar, gående på, at hvis man ikke havde lavet den her regulering, jamen så tror de faktisk på, at man havde nået de intentioner, der var sat, hvis man havde sluttet med det i år 2003.

Det må også være et svar på mange af de spørgsmål, der lå i det, hr. Touborg fremsatte, nemlig at hvis man taler med organisationerne, jamen så tror de faktisk ikke på, at det var gået så galt, som man lægger op til her i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg synes, hr. Christian H. Hansen forsøger at slippe for let om ved mine spørgsmål ved at svare så generelt.

Jeg spurgte meget klart: Mener hr. Christian H. Hansen, at vi ville have fået lavet 7.000 ha med våde enge, hvis vi bare lod stå til? Mener hr. Christian H. Hansen, vi bare skulle være blevet ved med at øse kvælstof ud på ganske almindelig foderhvede, bare fordi det var betegnet som brødhvede – altså af nogle bestemte sorter?

Er det virkelig Dansk Folkepartis holdning, at man bare kan bruge løs og så alligevel regne med at kunne opnå resultatet? Ja, hvis det er tilfældet, så må jeg sige, at så siger det mere om Dansk Folkeparti, end det siger om os andre.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Så fik vi svinget tonen skarpt op. Jeg sad fuldstændig frygtsom på et tidspunkt. Det er Dansk Folkepartis holdning, at vi tror på, også med den korte frist, der har været til det her, at organisationerne har ret i de udmeldinger, de kommer med på det her område. Det er dem, vi har valgt at lytte til. Vi har ikke valgt at lytte til en hr. Kristen Touborgs frygt om alverdens ulykker i det ganske land. Vi har valgt at lytte til, at man faktisk mener, at man ville have opnået intentionerne i den Vandmiljøplan II, der var lagt, når den sluttede i 2003.

Så kan man selvfølgelig godt stå og male nogle skråmalier om, hvad der kunne være sket på det ene område, og hvad der kunne være sket på det andet område. Men den gyngende gynger Dansk Folkeparti ikke med på.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Ja, jeg forstår godt, at Dansk Folkepartis ordfører måske kan have vanskeligt ved at sætte sig ind i det stof her, for det er svært stof. Men for at Dansk Folkepartis ordfører ikke skal være i den vildfarelse, som jeg synes, det er, når ordføreren giver udtryk for, at man har lyttet fra Dansk Folkeparti til landbruget, så har forligspartierne lyttet til sagkundskaben i det her, sagkundskab, rådgivere, objektive rådgivere, som fortalte os, at hvis ikke vi satte i værk, hvad det lovforslag her rummer, så ville vi ikke nå det mål, som vi i fællesskab havde sat os at vi skulle nå i 2003.

Det er det, vi sagligt og ordentligt har lyttet til. Det er det, der ligger i det her lovforslag, som er en del af aftalen fra 2. maj. Og det står vi ved.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Jeg synes, det er fint at lytte til sagkundskaben. Det skal man også. Det har jeg heller ikke anfægtet, at man har gjort. Jeg betragter også landbrugets organisationer som sagkundskab.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Erling Christensen for den tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jo, jo, men det har jo også været med. Det var det, jeg sagde i min ordførertale. Og det er da væsentligt, at hr. Christian H. Hansen også skriver sig det bag øret, for jeg stillede et spørgsmål til hr. Christian H. Hansen for lidt siden: Hvad mener hr. Christian H. Hansen, der skal til, for at Dansk Folkeparti så kan stemme for det her? Hvilken rådgivning er det, hr. Christian H. Hansen har lyttet til, og dermed hvad er det, at han vil foreslå?

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det synes jeg, jeg har prøvet på at svare på ved at sige, at man skulle have gjort det, at man havde ladet det køre videre til 2003, og så have gjort op på det tidspunkt, hvordan det så ud.

Men jeg vil så også godt sige, at det da er fint, og jeg er også vidende om, at landbrugsorganisationerne har været draget ind i det. Hr. Erling Christensen nævnte det også i sin ordførertale. Men der ligger så også det i det, at udmeldingerne også har været, at man har truffet de her afgørelser ud fra, at der har været tale om, og nu citerer jeg, et relativt snævert kommissorium, inden for hvilket de miljømæssigt og erhvervsøkonomisk bedste løsninger skulle findes.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Annie Lunde Hansen som ordfører.

Annie Lunde Hansen (CD):

Ja, det er jo ikke så længe siden, at regeringen og partierne bag Vandmiljøplan II indgik en aftale, som dette lovforslag skulle være en udmøntning af. Forud for aftalen om Vandmiljøplan II er der gået megen tid med drøftelser, og så meget desto mere undrer det mig, at dette lovforslag på det nærmeste skal hastes igennem. Ellers må vi fra CD's side være enige i, hvad Venstres ordfører, hr. Christian Mejdahl, har nævnt her fra denne talerstol i dag.

CD ser gerne, vil jeg godt lige nævne herfra, at man afsætter flere midler til de våde enge, sådan at man i hvert tilfælde i de kommende år opnår et godt resultat, og så kan vi jo igen, når vi når 2003, se, hvad vi egentlig opnåede ved denne her evaluering, om vi har nået vore mål, som vi ønsker, og det er sådan set det, vi vil sætte stor pris på sker til den tid. Men vi vil ikke på nuværende tidspunkt indgå nogen begyndende aftaler om Vandmiljøplan III. Vi vil først se,

hvordan Vandmiljøplan II til sin tid har gebærdet sig.

Og så synes jeg jo også nok, når der er spurgt fra denne talerstol i dag, om man nu også har spurgt sagkundskaben, at jeg da troede, at når vi i forligspartikredsen drøftede og lyttede til forskere og til alle mulige andre, som har god forstand, og vi også lyttede til landbrugets organisationer, som man vel må sige repræsenterer den største ekspertise i landet inden for de her spørgsmål, så kan det jo godt undre mig, at nogle i dag har sagt, at landbruget ikke står bag. Ja, men så bliver det jo altså landbrugets organisationer, der har et problem, hvis deres landmænd ikke står bag det, som de sådan set selv har rådgivet positivt om.

Hvad angår lovforslagets indhold, jamen så vil vi gerne have, at det bliver gennemført med en så god behandling som muligt, og derfor vil vi nødtigt have, at det bliver hastet igennem på en måde, som vi ikke kan stå ved bagefter. Derfor vil jeg meget gerne se, at vi trods alt, trods det sene tidspunkt, tager nogle ting op, og det ikke bliver jappet igennem i udvalget.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter Enhedslistens opfattelse er det her ikke noget godt forslag. Vi mener ikke, det vil tjene til at løse problemerne med næringsstofforurening. Vi har selv foreslået, at der indføres en afgift på kvælstof, det var beslutningsforslag B 186, og vi vil specielt advare imod, at der med det her forslag indføres en højere kvælstofnorm i Østdanmark end i Vestdanmark, for med hensyn til den dominerende afgrøde i Danmark, vinterhveden, vil landmænd i Vestdanmark formentlig finde det urimeligt at fjerne den sidste rest af sympati, der måtte være for disse detailreguleringer. Dermed kan man frygte, at mange landmænd for alvor vil anvende deres rekreative areal på måder, hvorpå de kan overholde lovens bogstav, men ikke dens ånd, og dermed vil man altså ikke opnå en forbedring for vandmiljøet.

Så vi kan ikke give noget tilsagn om støtte til det her forslag.

Ole M. Nielsen (KRF):

Først vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er en grotesk måde at førstebehandle på. Og til ministerens bemærkning om, at Præsidiumet henstiller til ministeren ikke at tage ordet, før ordførerne har været oppe, tror jeg faktisk, Præsidiumet har en vis interesse i, at partierne orienteres om, hvad det er for lovforslag, de behandler. Og det

var det, vi blev i tvivl om, så det havde været rimeligt, at ministeren var oppe på et tidligere tidspunkt.

Jeg kan sige, at alene af proceduremæssige grunde kan vi ikke støtte det forslag her, men det kan vi heller ikke med hensyn til substansen. Så siger SF, at vi skal have det her kørt igennem nu, for det betyder noget for vandmiljøet. Altså det her ligeGYldige teoretiske makværk kan sagtens vente et års tid, det behøver man ikke at køre igennem på den måde, som det her bliver kørt igennem på.

Udgangspunktet ved vi jo alle sammen hverken er praktisk eller teoretisk. Det er fuldstændig tilfældigt, at man på et tidspunkt blev enig om sidst i 1980'erne, at nu skulle N-udledningen reduceres med 100.000 t. Vi ønsker et nyt videnskabeligt udgangspunkt, som også Venstres ordfører har foreslået som udgangspunkt for en Vandmiljøplan III, nemlig at man sætter en ny undersøgelse i gang. Og som kommentar til Vandmiljøplan III vil jeg sige, at det er ikke noget, vi kan have lyst til at være med i, vi er heller ikke officielt blevet inviteret til det, men når man begynder med at fastlægge resultatet for Vandmiljøplan III, så er det ikke noget, vi ønsker at deltage i. Vi synes, vi trænger til at begynde forfra med nogle regulære grundlag.

Omkring hvad man har opnået, og hvad man ikke kunne opnå i Vandmiljøplan II, mener jeg, at der er en hel række effekter, som man ikke har taget hensyn til. Landbrugets Rådgivningscenter gør i sit papir af 4. februar opmærksom på, at der er sket en hel masse, siden man lavede de udgangspunkter her på forskellige områder, udbytteforøgelse og mindre bortførsler osv., der ikke er taget hensyn til, hvorved man måske kunne have fundet de her teoretiske 7.000 t, som det handler om.

Vi mener ikke, at det var nødvendigt at gøre mere ved det, men så siger man jo, at vandmiljøet ikke er i orden, at det, vi har, er algesuppe hele tiden. Nej, vandmiljøet er ikke i orden, og det ville det heller ikke have været, selv om vi var holdt op med at bruge kvælstofgødning i sålig Christian Christensens tid, fordi virkeperioden for den store bufferbeholdning, der er i jorden, er så lang, at vi ikke kan bruge det som udgangspunkt for at sige, at det vandmiljø, vi kender nu, ikke er i orden.

Endelig kan man vel også, selv om det er fuldstændig politisk ukorrekt, stille spørgsmål om, hvor meget vandmiljøet må koste i forhold til de lidelser, vi i øvrigt pålægger os selv. Det er jo et

paradoks, at de hidtidige tiltag ikke er tilstrækkelige, mens de i andre lande er meget, meget mere lempelige.

Jeg stillede for halvandet år og et år siden nogle spørgsmål til fødevarerministeren om kvælstofnormer i f.eks. Frankrig og Spanien. De lever jo under det samme nitratdirektiv. Nej, det gør de ikke, de lever ikke under det, de *burde* leve under det, men de gør ikke noget ved det. I Frankrig har man overhovedet ikke normer for handelsgødning, kun for husdyrgødning, og i Spanien har man slet ikke endnu fundet ud af, hvad det handler om. Det er en ulige stilling for danske landmænd, som jeg synes er fuldstændig urimelig.

Så kan jeg godt unde de østdanske landmænd at få lov til at bruge mere kvælstof end de vestdanske, selv om de vestdanske selvfølgelig ikke bryder sig om det. Med hensyn til beskrivelse af, at det overskud, der er af hvede på Sjælland, skal tilføres til brødproduktion, så ved jeg ikke, om de, der laver det papir, ved, hvor brødmøllerne i Danmark ligger. Melmøllerne ligger ikke på Sjælland, så det hvedeoverskud kan man lige så godt sejle til grise, der findes i Nordjylland, og så kan man dyrke brødhveden omkring de møller, som rent faktisk eksisterer, de ligger nemlig i Odense og Fredericia og Esbjerg, i stedet for at sejle det fra Sjælland og derover. Så det kunne man lige så godt dyrke deromkring. Den slags logistik tror jeg, at de ville have været stolte af at lave i Moskva. Det kommer heller ikke til at fungere her.

Så vil jeg også gerne henvise til det hørings svar, der er fra DAKOFO, altså kornhandelsorganisationen for handelsmøllerne. DAKOFO siger, at man ikke kan forlange af landmændene, at de skal skaffe dokumentation for, at de har leveret brødhvede de sidste 2 år. De sælger deres hvede til en foderstofhandler, de aner ikke, om det bliver til brød. Det er foderstofhandlerens opgave at udbringe det, som han har givet dem den pris for, de har kunnet opnå, til den højeste pris, så der er noget dér, der slet ikke fungerer.

Handelsmøllernes beskrivelse svarer jo også fuldstændig til de erfaringer, som jeg har fra min tid i foderstofbranchen, at der nemt kan blive mangel på dansk brødhvede, for der er jo andre kvalitetskrav til brødhveden end det proteinindhold, som man opnår ved at give meget kvælstof. Der er jo mange andre kvalitetsnormer, som skal opfyldes, så det er jo slet ikke sikkert, det bliver 50.000 ha, som man her udvælger til at avle brødhvede på, eller at det er dem, der kom-

mer til at levere den rigtige kvalitet, når man snakker om faldtal eller noget helt andet noget. Så det er teori, som er hen i vejret.

Så vil jeg sige til Vandmiljøplan II-evalueringen generelt, som vi jo ikke får lejlighed til at debattere her, at jeg synes, det er utroligt, at man ikke kunne få lavet noget ved den der 6 pct.s efterafgrødeordning, som er noget af det mest omkostningsbelastende og bureaukratiske og økonomisk og miljømæssigt uansvarlige, når man tænker på de ekstra maskinressourcer, der skal til for masser af landmænd for at opfylde de krav.

Så minus og tommelfingeren nedad til det her.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det den fungerende fødevareminister.

Fødevareministeren (Svend Auken, fg.):

Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at det her er et forslag, der skal ses i sammenhæng med opfyldelsen af en aftale, som en række partier, der tilsammen repræsenterer et meget bredt flertal her i Folketinget, indgik i 1998. Det er en bunden opgave, om man vil, på de præmisser, på de parametre, med den målsætning, der er nedfældet i aftalen fra 1998, at finde den restmængde, som den bedste sagkundskab, vi har på området, har anvist Folketinget mangler, for at vi kan opfylde vores målsætning.

Der er leveret et imponerende bidrag til forbedring af miljøtilstanden i Danmark som følge af, havde jeg nær sagt, skiftende regeringer, hvis jeg ikke fornærmer hr. Ole M. Nielsen ved at sige det. Med NPO-handlingsplanen, Vandmiljøplan I, Vandmiljøplan II og nu det her er der blevet leveret en imponerende indsats, som også har givet konkrete resultater, når det drejer sig om forbedring af vores vandmiljø.

Vi ville have været i en langt værre situation, hvis vi havde fulgt hr. Ole M. Niensens råd og ladet stå til på det her område.

Det, der er spørgsmålet, er, om det, vi har gjort, er nok. Skulle vi gøre endnu mere? Andre spørgsmål, man kan stille, er: Er den metode, vi har anvendt, som jo er meget reguleringspræget, den rigtige? Er det det rigtige grundlag, vi arbejder på? Kan det raffineres? Kan det føres mere ajour? Det er alt det, vi skal snakke om, når vi skal i gang med en vandmiljøplan III.

Men Vandmiljøplan II er en indgået aftale, der forpligter en række partier. Det var en bunden opgave, vi har løst den bundne opgave, og vi har løst den i et meget fint samspil med erhver-

vets organisationer. Det nye i situationen er, at landbruget har været langt stærkere inddraget i overvejelserne om det her, og det er mit bedste skøn, at landbruget siger, som jeg netop har sagt, at der er indgået en aftale i Folketinget, Vandmiljøplan II. Den tager vi til efterretning. På den baggrund har vi ydet et konstruktivt bidrag for at finde de sidste 7.000 t.

Må jeg i øvrigt sige om de internationale forpligtelser, at dem synes jeg nogle ordførere tager meget let på. Der er ikke mindst på baggrund af en tidligere regerings store arbejde i EU gennemført et nitratdirektiv i EU, som alle lande skal efterleve. Danmark er rigtig i spidsen, når det drejer sig om at efterleve det, og vi har fået det godkendt. Men det betyder jo, at vi har investeret med omtanke og fornuft i stedet for at skyde problemet foran os. Det her handler jo om realiteter. Det handler jo om naturen. Det handler om, hvorvidt det er muligt at forene hensynet til en rig natur og et bæredygtigt miljø på den ene side med et moderne konkurrencedygtigt landbrug på den anden side.

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for forligspartierne for deres modtagelse her i dag. Vi har gjort en meget betydelig indsats – og det vil jeg gerne sige på vegne af Fødevareministeriet – for at holde erhvervet tæt inde i de her overvejelser, og nogle af de problemer, som jeg tror det var hr. Mejdahl der sagde, vi jo selv havde siddet og diskuteret i ganske lang tid, fandt man til sidst en løsning på, som jeg tror alt andet lige også er lettere at acceptere for erhvervet. Problemet var så bare, at det førte til et tidstab i forbindelse med førstebehandlingen, som jeg selvfølgelig skal være den første til at beklage. Men det er da langt bedre, at der er fundet en løsning, som noget af erhvervet kan stå bag og anbefale, frem for den usikkerhed, der ellers ville have været.

For at de nye regler kan træde i kraft fra den førstkomende vækstsæson, har det været nødvendigt, og det har partierne jo også været enige om, at fremsætte lovforslaget i denne samling, og uanset de vanskeligheder, som jeg har prøvet at give en forklaring på, der er med hensyn til tiden, er det alligevel mit håb, at et flertal her i Tinget, partierne bag aftalen, vil være velvilligt indstillet over for en hurtig behandling af forslaget.

Som nogle ordførere har peget på, kan der være behov for en nøjere vurdering af behovet for yderligere, skal vi sige måske en bedre regulering end den, der lægges op til nu. Det må vi bruge den resterende del af aftaleperioden for

Vandmiljøplan II til at analysere nærmere. Det var også det, jeg sagde før. Men fordi man kan gøre ting bedre, er man jo alligevel forpligtet, når man har indgået en aftale, til at sørge for, at den aftale så altså også i praksis bliver gennemført.

Her og nu er det afgørende, at vi tager konsekvensen af midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan II, og aftalepartierne er enige om at gennemføre de initiativer, der er nødvendige for at nå vores målsætning, som er afspejlet i lovforslaget. Efter min mening ville alt andet være uansvarligt.

Med lovforslaget får vi løst problemet med, at der i dag dyrkes omkring en halv million hektar med hvede, selv om det slet ikke bliver anvendt til brødfremstilling. Begrænsningen af anvendelsen af den ekstra kvælstoftildeling til brødhvede og regionaliseringen af kvælstofnormerne efter forskelle i afregningsværdi – og det var det, jeg var inde på undervejs i debatten – er efter regeringens opfattelse fornuftigt erhvervs politik, i og med at der opnås en både erhvervsøkonomisk og miljømæssig bedre fordeling af den til rådighed værende kvælstofmængde.

Spørgsmålet om regionalisering efter variationer i udbyttenevauer indgår i bemærkningerne til forslaget, som omtaler muligheden for tre-fire regioner. Nye beregninger viser imidlertid, at det alene er Storstrøms Amt, der skiller sig væsentligt ud, og det vil sige, at så ville vi, som jeg sagde det før, have haft to regioner, Storstrøms Amt, og havde jeg nær sagt Restdanmark, med resten af Danmark som den anden region.

På den baggrund har landbruget ud fra disse nye beregninger tilkendegivet, at det for så vidt angår udbytteregionaliseringen ønsker at fastholde Danmark som én region for det kommende år.

For regeringen er det afgørende at opnå det forudsatte bidrag til udvaskningsreduktionen på 800 t N/år. Hvis landbrugets forslag følges, vil udvaskningsreduktionen kunne nås ved at foretage den forudsatte ændring af udbyttefastsættelsen for vinterhvede og vinterbyg for Danmark som én region.

Endvidere betyder forslaget om én udbytteregion, at de administrative konsekvenser både for staten og erhvervet, som mange ordførere jo har været opmærksom på, naturligvis bliver væsentligt mindre.

På den baggrund er det vores vurdering i regeringen, at der ikke længere er grundlag for udbytteregionaliseringen, men alene for regio-

naliseringen efter afregningspris, dvs. øst-vestmodellen. Jeg skal nok sende bemærkninger om dette til udvalget.

I forbindelse med fastsættelsen af normerne for 2002-2003 vil der blive gennemført en revurdering af grundlaget for den foretagne regionalisering efter afregningspris. Revurderingen vil blive sendt til Folketinget senest den 1. maj næste år.

Som bekendt er regeringspartierne og Socialistisk Folkeparti enige om at igangsætte et udredningsarbejde, der kan danne grundlag for målsætning og virkemidler for en koordineret miljøpolitik på landbrugsområdet i 2003, når den indeværende aftaleperiode udløber.

Vi ser meget gerne, at der ligesom ved igangsætningen af Vandmiljøplan II kan etableres et bredt politisk grundlag for dette videre arbejde, og jeg har i den forbindelse noteret mig, at landbruget er positivt over for at gå ind i det her, ligesom den omstændighed, at det er Socialistisk Folkeparti og de to regeringspartier, som har indgået den her aftale, jo ikke er ensbetydende med, at andre partier skal holdes udenfor.

Tværtimod tror jeg, det er en fordel for alle parter, at det her hviler på det brede grundlag, som vi hidtil har haft.

Jeg vil gerne som fungerende fødevareminister kvittere for, at det altid har været interessant at forhandle med ordførerne bag forligsaftalen her. Der er store strækninger af uvidenhed, der for mit vedkommende er blevet mindre.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Det var jo glædeligt. En kort bemærkning til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er kun den historiske redegørelse, ministeren kom med, som jeg ikke synes kan stå upåtalet hen. Ministeren går tilbage til Vandmiljøplan I og Vandmiljøplan II, og så hævder ministeren, at det har medført en forbedring af situationen.

Det, som har været tilfældet, er, at man først lavede Vandmiljøplan I, som ingenting hjalp, og som kostede milliarder af kroner. Så gentog man succesen med Vandmiljøplan II, som man nu også har måttet konstatere kostede milliarder af kroner, og vores vandmiljø er i samme udsatte, kritiske situation, som det var, før man overhovedet begyndte med Vandmiljøplan I. Derfor bare lige denne her bemærkning til ministerens udtalelser.

Jeg lagde også mærke til, at ministerens hovedargument, som han klamrede sig til både ved indledningen og afslutningen af sin tale, var, at han havde et forlig, som han nu engang anså for en bunden opgave. Det er muligvis det, regeringen så lægger til grund.

Jeg synes bare, at det var nødvendigt med en korrektion af den historiske fremstilling af alle de spildte milliarder.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det var ministeren, der sagde, at jeg bare ville lade stå til. Nej, det vil jeg bestemt ikke. Jeg bakker op om NPO-handlingsplanen og Vandmiljøplan I. Men jeg må nok sige, at det ikke tjener demokratiet og parlamentet i Danmark til ære at mindes, hvordan ideen om halvering af kvælstofudledningen opstod, og hvordan den blev besluttet. Det skal vi ikke snakke for meget om på det sted her.

Nej, det, vi vendte os imod, var nogle af tiltagene i Vandmiljøplan II og den pris, som landbruget på den måde kommer til at betale, og som er helt ude af trit med det, som andre landes landmænd kommer til at betale. Det er problemet.

Jeg vil gerne spørge ministeren konkret, om ministeren kan give en forklaring på, hvorfor kvælstofnormerne i Danmark for at opfylde de samme krav som i andre lande skal være så meget lavere, end de er i andre lande.

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Når der er lavet forlig på et område, løber vi den risiko, at debatten bliver sådan lidt indforstået, og at den måske kan blive svær at følge med i for dem, som ikke holdt med i forliget. Jeg kunne godt forestille mig, at der var nogle, der havde den følelse.

Personlig er jeg ikke i tvivl om, hvad det er, der nu bliver taget ud af lovforslaget. Jeg har fået en information fra Fødevarerministeriet og nu også fra ministeren.

Men jeg vil godt have bekræftet, om ikke andet så med et nik fra ministeren, at det, som ministeren nu har stillet i udsigt, er et afsnit til betænkningen, der klagør, hvilke områder i bemærkningerne til lovforslaget, som nu neutraliseres, eller som tages ud, sådan at det står lysende klart, når vi kommer til anden og tredje behandling, hvad det er, der er besluttet, og hvad det er, ministerbemyndigelserne omfatter.

Jeg synes, det vil være vigtigt, at vi får om ikke andet så et nik til, at det her er rigtigt, eller også må ministeren jo forklare sig.

Fødevarerministeren (Svend Auken, fg.):

Vi har ikke nået det hele, men at sige, at vi renser vores spildevand i Danmark, som vi har gjort, har været fuldstændig uden betydning! Tænk hvilken pøl vi havde boet i, hvis ikke man i forhold til både byerne, industrien osv. gennemførte rensninger.

Hvis man ser på landbruget, så er forbruget af handelsgødning i dansk landbrug under vandmiljøplanerne rent faktisk blevet reduceret med 150.000 t. 150.000 t! Jamen det er jo den mest konkrete måde at sige på, at vi udnytter vores gødning langt bedre, end vi gjorde tidligere, og dermed har nedsat tabet af kvælstof til miljøet langt mere, end mange andre tal kan illustrere. Her kan man se det.

Det er ikke det samme, som at vi har løst alle problemerne. Mange steder er der en meget betydelig kvælstofbank og visse steder jo også en betydelig fosforbank. Jeg tror, det var hr. Mejdahl, der engang sagde, det er det, vi kalder frugtbarhed.

Problemet er bare, at navnlig i varme perioder med meget stor nedbør er det danske vandmiljø meget, meget sårbart. Det, vi i realiteten gør her, er, at vi nedsætter sårbarheden, men desværre kan vi jo ikke fjerne sårbarheden, og vi skal arbejde videre med det her spørgsmål.

Jeg synes, det er forkert af hr. Albrechtsen at sige, at der slet ikke er sket noget. Det er altså helt forkert.

Danmark opfylder som et af de få lande både direktivet om nitrat og spildevandsrensning, og det er jeg stolt af at vi gør. Det er også svaret til hr. Ole M. Nielsen.

De andre lande overholder ikke nitratdirektivet. De ligger i en juridisk proces, hvor de ikke overholder kravene. De skal til at i gang med de samme ting.

Det, der bl.a. bringer Holland og hollandske landmænd i så store vanskeligheder, er, at nu skal de til at opfylde de samme krav. Hvorfor tror man, at hollænderne ligger og køber jord i Danmark? Det er jo, fordi de bliver presset og vil blive presset.

Det, man skal sammenligne med, er ikke en spansk bjergbonde. Det, man skal sammenligne med, er dem, som dyrker under tilsvarende forhold, som vi gør i Danmark, og der vil reglerne nærme sig hinanden, bl.a. fordi Danmark i de-

taljerede diskussioner med Kommissionen har vist, hvordan det kan gøres, og vi har fået det tiltrådt. Det er på den måde, små lande kan flytte verden, i stedet for som hr. Ole M. Nielsen trygt at sætte sig hen i en kakkellovnskrog og håbe på, at der ingen er, der lægger mærke til en.

Til hr. Mejdahl kan jeg kun sige, at svaret er bekræftende på hans spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

38) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 172:

Forslag til folketingsbeslutning om mere offentlig støtte til skolefritidsordninger i private skoler.

Af Tove Videbæk (KRF), Else Winther Andersen (V), Brian Mikkelsen (KF), Christian H. Hansen (DF) og Frank Dahlgaard (UP). (Fremsat 3/4 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Det er lidt over 1 år siden, vi sidst drøftede statstilskuddet til de frie grundskolers skolefritidsordninger. Der var dengang fremsat forslag om at forhøje tilskuddet med fra 25 pct. og op til et beløb, der skabte en udgiftsmæssig ligestilling med niveauet i de kommunale skolefritidsordninger.

Da forslaget i år begrænser sig til en pragmatisk forhøjelse på 25 pct., tager jeg det som udtryk for, at forslagsstillerne ikke ønsker at ændre lovgrundlaget, der fastslår, at tilskuddet pr. elev fastsættes på finansloven.

Sidste års debat giver mig grund til at antage, at der ikke er ønske om, at tilskuddet til den pri-

vate sektors ordninger i fremtiden automatisk skal følge udgiftsniveauet i det offentlige. Jeg går også ud fra, at man ikke ønsker, at der som noget nyt skal stilles egentlige indholdskrav til skolefritidsordningerne.

Sidste års debat gik også meget på, om man kan forvente, at forslag om nye udgifter ledsages af forslag til, hvordan de skal finansieres. Forslagsstillerne gav udtryk for, at man nok skulle finde ud af det med finansieringen, når man først var blevet enig om, at udgiftsniveauet i de private ordninger var for lavt i forhold til de offentlige, og at statstilskuddet derfor skulle sættes op.

Dette års forslag fremlægger ikke nyt materiale til belysning af sammenhængen mellem udgifts- og kvalitetsniveau i den private og den offentlige sektors ordninger. Der er heller ikke givet noget forslag til, hvordan merudgiften på ca. 38 mio. kr. kan finansieres.

Udgangspunktet er således fortsat, at udgifts- og betalingsniveauet er væsentligt lavere i de private end i de offentlige ordninger. De frie skoler har etableret fritidsordninger, der er billigere end de kommunale, ved at skræddersy dem til den enkelte skoles behov. Det er mit indtryk, at en effektiv udnyttelse af de ressourcer, der er til rådighed, udmøntes i forsvarlige ordninger med et generelt acceptabelt indholdsniveau.

Statstilskuddet har ligget fast siden begyndelsen i 1994, idet det hvert år er pristalsreguleret med et par procent og ikke har været berørt af besparelser. Isoleret set burde man således ikke kunne forvente kvalitetsforringelser i løbet af perioden, men sammenlignet med det stærkt stigende kommunale udgiftsniveau kan man naturligvis føle det sådan. Fra 1997 til 1999 steg statstilskuddet med ca. 5 pct. og den gennemsnitlige forældrebetaling med ca. 7 pct., hvor den gennemsnitlige nettoudgift pr. elev i de kommunale ordninger steg med ca. 11 pct. og den gennemsnitlige årstakst med ca. 13 pct.

Andelen af børn i de frie grundskolers børnehaveklasse til 3. klassetrin, der går i skolefritidsordning, ligger nu på over 70 pct., og deltagerantallet er steget med ca. 60 pct., siden der blev indført statstilskud i 1994. I de kommunale fritidsordninger ligger andelen på lidt over 50 pct. og stigningen på ca. 54 pct.

Der synes således ikke umiddelbart at være en tendens til, at niveauet i de private skolefritidsordninger får forældrene til at fravælge fri-skolerne.